

Lokal överenskommelse om integration av utrikesfödda i Trollhättan

Denna överenskommelse träffas mellan Arbetsförmedlingen i Trollhättan och Trollhättans stad.

Respektive huvudman ansvarar för att intern följa och utvärdera det arbete som görs i enlighet med överenskommelsen. Respektive huvudman utser också en person som ska ingå i en styrgrupp. Styrgruppen träffas fyra gånger per år för uppföljning av överenskommelsen.

Samordnande och sammankallande är Arbetsförmedlingen i Trollhättan.

Arbetsförmedlingen

Britt-Inger Gravander, chef Arbetsförmedlingen Trollhättan

Trollhättans stad

Ulrika Strandrot Frid, stadsdirektör Trollhättans Stad

Trollhättans Stad

Paul Åkerlund, Kommunstyrelsens ordförande

Jämställd integration är ett gemensamt utvecklingsområde där varje verksamhet har ansvar att säkerställa insatser på lika villkor, utifrån varje individs förutsättningar oavsett kön.

Hälsöfrämjande integration är ännu ett gemensamt utvecklingsområde där varje aktör aktivt arbetar med att utveckla hälsöfrämjande rutiner.

Syftet med den lokala överenskommelsen om integration av utrikesfödda är att tillsammans, genom ökat egenansvar för den utrikesfödde, stärka dennes möjligheter att utveckla sina resurser så att denne så snabbt som möjligt kan lära sig svenska, blir delaktig i samhället, kommer i arbete eller utbildning och klarar sin egen försörjning

Innehåll

Inledning och bakgrund.....	5
Lokal överenskommelse och fördjupad samverkansmodell.....	5
Vem omfattas av överenskommelsen	5
Roller och ansvar	6
Mötesplats	6
Arbetsförmedlingen.....	6
Etableringsprogrammet.....	6
Arbetsförmedlingens övriga program.....	7
Rehabilitering	7
Trollhättans Stad	8
Enheten för nyanlända	8
Enheten för arbetsmarknadsstöd i Trollhättans Stad.....	10
Socialt stöd och försörjning	10
Kunskapsförbundet Väst, Vuxenutbildning	11
Utvecklingsområden	12
Jämställd integration.....	12
Hälsöfrämjande integration	12
Samverkansformer	13
Styrgrupp.....	13
Arbetsgrupp.....	14
Samverkansgrupp.....	14
Etableringsgrupp	14
Överenskommelse om fördjupad samverkan om nyanländas och utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden	16
1. Parter.....	16
2. Syfte.....	16
3. Mål	16
Lokala mål.....	16
4. Målgrupp.....	16
5. Lokal modell.....	16
6. Uppföljning	17
7. Överenskommelsens varaktighet och revidering	17
Överenskommelsen gäller.....	17
Överenskommelsen revideras årligen.....	17
Bilaga	18
Kartläggning och analys.....	19
Målgruppens sammansättning och behov.....	19
Bakgrund och övergripande befolkningsstatistik	19
Statistik från AF	20

Utbildningsbakgrund.....	20
Statistik från Socialt stöd och försörjning.....	21
Samlad målgruppsbild.....	22
Kompetensförsörjningsbehovet.....	22
Arbetsmarknadsläget nationellt	22
Arbetsmarknadsläget regionalt	23
Det lokala kompetensförsörjningsbehovet	23
Behov inom staden.....	23
Personalkontoret.....	24
Näringslivet lokalt.....	24
Innovatum – en unik företagsmiljö med gamla anor	25
Branscher inom det lokala näringslivet	25
Behov inom regionen.....	26
Analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet	26
Samlad analys av kartläggningarna.....	27
CNC-operatörer	27
Vårdbiträde och restaurang- och storköksbiträde.....	28
Utsikter på arbetsmarknaden	28
Risk för fastlåsta positioner på arbetsmarknaden	28
Jämställdhet	29
Beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivas och organiseras	30
Samlokalisering	30
Bakgrund till samlokalisering.....	30
Beskrivning av samlokalisering	30
Funktioner för samlokalisering	31
Arbetsprocessen kring individen	31
Modul 1	32
Modul 2.....	32
Modul 3.....	33
Beskrivning av de lokala jobbspåren	33
Vård- och omsorg	34
Beskrivning av det lokala jobbspåret för vård- och omsorg.	34
Restaurang och storkök	35
Beskrivning av det lokala jobbspåret för restaurang och storkök.....	35
CNC-operatör.....	36
Beskrivning av det lokala jobbspåret CNC-operatör	36
Beskrivning av arbetsmarknadspolitiska anställningsformer	37
Introduktionsjobb.....	37
Extratjänst	37
Nystartsjobb.....	37

Unga nyanlända38

Inledning och bakgrund

Trollhättans Stad och Arbetsförmedlingen har under 2017 tecknat en generell överenskommelse om samverkan för åren 2017 - 2020 (Överenskommelse om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Trollhättans Stad för åren 2017–2020). I överenskommelsen står att parterna ska samverka kring grupper som är särskilt utsatta på arbetsmarknaden, bland annat personer med endast förgymnasial utbildning samt utrikes födda.

Lokal överenskommelse och fördjupad samverkansmodell

Syftet med den lokala överenskommelsen om integration av utrikesfödda är att tillsammans, genom ökat egenansvar för den utrikesfödde, stärka dennes möjligheter att utveckla sina resurser så att denne så snabbt som möjligt kan lära sig svenska, blir delaktig i samhället, kommer i arbete eller utbildning och klarar sin egen försörjning.

I denna överenskommelse beskrivs respektive aktörs uppdrag, ansvar och roll i integrationsprocessen. Med integrationsprocess menas här arbetsmarknadsinriktad integration. Denna överenskommelse beskriver mer ingående hur samverkan kommer att ske i praktiken som den generella överenskommelsen avser.

För att ytterligare stärka den lokala överenskommelsen, har en fördjupad samverkansmodell med tre lokala jobbspår arbetats fram inom ramen för DUA¹. Syftet med den fördjupade samverkansmodellen är att fler nyanlända som är inskrivna i etableringsprogrammet på Arbetsförmedlingen eller utomeuropeiskt födda som idag är arbetssökande ska utbildas och komma i arbete. Jobbspåren är utformade för och riktar sig främst till personer med förgymnasial utbildning, vilket ligger i linje med den generella överenskommelsen. Samverkansmodellen bygger på en kartläggning av den aktuella målgruppen i staden samt det lokala kompetensförsörjningsbehovet och några av de bristyrken vi kan räkna med framöver. Utifrån resultatet av kartläggningarna har sedan tre lokala jobbspår utvecklats, som ska ge en tydlig struktur för vägen fram till arbete. Jobbspåren innehåller både utbildningsspår med SFI, yrkessvenska och yrkesspecifika kurser, praktik och andra typer av arbetsmarknadskontakter. En närmare beskrivning av hur arbetet ska bedrivas rent praktiskt finns i bilagan.

Vem omfattas av överenskommelsen

Målgruppen utgörs huvudsakligen av personer födda utanför Norden, EU och EES som invandrat till Sverige, oavsett vistelsetid i Sverige. Personer från tredje land som beviljats uppehållstillstånd i egenskap av familjemedlem till en EES-medborgare omfattas också av överenskommelsen. Medborgare i EU/EES och Schweiz likställs med svenska medborgare och omfattas inte av överenskommelsen.

¹ DUA är en förkortning av Delegationen för unga och nyanlända till arbete, arbetar på uppdrag av regeringen för att öka samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedlingen. Syftet är att utveckla sina metoder för samverkan för att målgrupperna unga och nyanlända ska få bättre förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Mer information finns på www.dua.se

Roller och ansvar

Mötesplats

Mötesplats är en samverkansform där Migrationsverket, Skatteverket, Pensionsmyndigheten, Arbetsförmedlingen och kommunen samverkar kring mottagandet av en individ som fått uppehållstillstånd. Samverkansformen leder till att mottagandet och inskrivandet vid de olika instanserna går snabbare och individen kan således påbörja sin etablering i ett tidigare skede.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har det övergripande ansvaret för personer som är inskrivna i etableringsprogrammet enligt Förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Etableringsprogrammet

Inskrivning

Vid inskrivning har Arbetsförmedlingen ett eller flera kartläggande samtal samt vägledning enskilt eller i grupp. De ska omfatta en kartläggning av deltagarens familjesituation, hälsa, utbildningsbakgrund, arbetslivserfarenhet samt planering för studier eller arbete samt en fördjupad process kring förutsättningarna på svensk arbetsmarknad. Under samtalen ska Arbetsförmedlingen informera om ekonomisk ersättning och tilläggsförmåner. Arbetsförmedlingen ska vid samtalet ta hänsyn till familjesituation och hälsa, så att deltagaren kan tillgodogöra sig tiden i programmet på bästa sätt utifrån sina förutsättningar. För nyanlända som tillhör målgruppen för etableringsprogrammet sker inskrivning i enlighet med överenskommelse för Mötesplats², i övrigt är processen den samma.

Aktiviteter

Obligatoriska insatser för de som deltar i etableringsprogrammet är kartläggning, studier i svenska och samhällsorientering. Bland nyheterna i etableringsprogrammet är ett ökat fokus på studier och arbetsnära insatser. Arbetsförmedlingen ska uppmuntra till fortsatta studier och om det bedöms som en lämplig insats, kan deltagare även läsa eftergymnasiala utbildningar som aktivitet i etableringsprogrammet. Personer med kort utbildningsbakgrund som bedöms vara i behov av utbildning för att kunna matchas mot arbete, kommer att omfattas av utbildningsplikten och ska i huvudsak ta del av reguljära utbildningsinsatser.

Det är också möjligt att inom ramen för etableringsprogrammet studera i den kommunala vuxenutbildningen och bedriva eftergymnasiala studier. Programmet ger utrymme för samarbete med externa aktörer och insatserna ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade.

Utöver studier i svenska och samhällsorientering ska programmet bestå av aktiviteter som kan underlätta och påskynda personens etablering på arbetsmarknaden. Arbetsförberedande insatser kan dels vara insatser som

² För de som är nyanlända och tillhör målgruppen för etableringsprogrammet sker inskrivning i enlighet med överenskommelse för Mötesplats (Af-2016/0047 6299).

Arbetsförmedlingen erbjuder via arbetsmarknadspolitiska program, dels insatser som ingår i Arbetsförmedlingens tjänster. Insatserna kan också vara sådana som erbjuds av kommun, landsting och ideburna organisationer såsom kommunal vuxenutbildning, hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter, friskvårdsaktiviteter, sociala aktiviteter och föreningsaktiviteter. Arbetsförberedande insatser kan även vara medicinsk rehabilitering via hälso- och sjukvården eller social rehabilitering via kommunen.

Ekonomisk ersättning

Ekonomisk ersättning till den enskilde³

- Etableringsersättning
- Hemutrustningslån
- Etableringstillägg
- Bostadsersättning
- Aktivitetsstöd

Arbetsförmedlingens övriga program

I övrigt och för de individerna utanför etableringsprogrammet finns möjlighet att ta del av de flesta insatser i Arbetsförmedlingens verktygslåda.

För utrikes födda som inte kan få etableringsplan/etableringsprogram ser processen ut på samma sätt. Den resulterar i en arbetsmarknadspolitisk bedömning och om det är motiverat, en aktivitet i Arbetsförmedlingens regi.

Ekonomisk ersättning vid deltagande i aktivitet i Arbetsförmedlingens regi

- Aktivitetsstöd

Ekonomisk ersättning till enskild som bedömts ej kunna uppfylla syftet med programmet eller varit sjukskriven i mer än 30 dagar i följd

- Försörjningsstöd, hel eller partiell i förhållande till bedömd förmåga

Rehabilitering

Deltagare med en etableringsplan/i etableringsprogrammet har, vid behov, rätt till medicinsk, social och arbetslivsinriktad rehabilitering. De rehabiliterande insatserna ska bidra till att deltagarens prestations- eller arbetsförmåga ska öka. Den som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte uppfyller syftet med etableringsprogrammet skall skrivas ut ur programmet. För att klargöra deltagarens förutsättningar för arbete och studier i etableringsplanen/etableringsprogrammet behöver parterna i en del fall samarbeta. Arbetsförmedlingen kartlägger deltagarens resurser och behov. Om personen har en sjukdom eller funktionsnedsättning och är i behov av rehabiliterande insatser ska Arbetsförmedlingen fastställa omfattning och innehåll i samråd med deltagaren, vårdgivare och kommun.

³ Ekonomisk ersättning är ingen rättighet och skall föregås av en bedömning.

- Försäkringskassan har samordningsansvar för rehabiliterande insatser hos en deltagare som har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Det som avgör om Försäkringskassan ska samordna rehabiliteringsinsatser är om arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom och om det finns ett behov av att samordna insatser hos olika aktörer. Kommunen ansvarar för insatser av social karaktär. Arbetsförmedlingen ansvarar för arbetslivsinriktad rehabilitering i form av vägledande, utredande, rehabiliterande eller arbetsförberedande insatser. Landstinget har som regel ansvar för att erbjuda medicinsk rehabilitering, habilitering och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.
- När den enskilde saknar förmåga att delta, är eller riskerar att bli sjukskriven i 30 dagar ska Arbetsförmedlingen kontakta kommunen för bokning av ett överlämningsmöte. Överlämning ska ske i ett trepartsmöte, där handläggare från Arbetsförmedling, socialsekreterare från kommunen och den enskilde deltar. Övriga relevanta parter så som arbetskonsulent från AME, handläggare från Försäkringskassan kan adjungeras.

Trollhättans Stad

Trollhättans Stad har ansvar för mottagande, ekonomiskt bistånd, barnomsorg samt samhällsorientering.

Enheten för nyanlända

Information som lämnas i samband med kommunmottagande

Socialsekreterare informerar den kommunplacerade om socialsekreterarens roll, Arbetsförmedlingens roll, SFI, samhällsorientering, barnomsorg, olika förmåner/bidrag som den kommunplacerade kan ha rätt till enligt socialförsäkringsbalken och etableringsreformen. Information ges också alltid om hälso- och sjukvård i Sverige, bostadssökande, våld i nära relationer, samt hemutrustningslån.

Bostad

Trollhättans stad har ansvar att ordna ett boende till de personer med uppehållstillstånd som anvisas kommunen för bosättning enligt bosättningslagen (2016:38). Kommunen har inget ansvar för personer som egenbosätter sig i kommunen eller för anvisade personers anhörigas bosättning. Akut bostadslöshet är individens ansvar att lösa genom exempelvis inneboende, andrahandsboende, familj och nätverk. Individen måste söka boende över hela Sverige.

Efter anvisning från Migrationsverket av person som ska bosättas i kommunen och då kommunen har kännedom om bosättningsadress och mottagandedatum, kontaktar integrationskonsulent Migrationsverket för att meddela bosättningsadress samt mötestid för nybesök till Enheten för nyanlända för mottagande. Migrationsverket kommunicerar mötestid och bosättningsadress till individen. Vid nybesöket på Enheten för nyanlända lämnas en tid till Mötesplats. Mottagningsamtal erbjuds inom den tid kommunen har att göra sitt mottagande, alltså två månader efter beslutsdatum för anvisning. Då individen går igenom

Mötesplats anmäler individen flytt till Sverige, skrivs in hos Arbetsförmedlingen, skrivs in i vår socialförsäkring hos Försäkringskassan och ansöker om de ersättningar de har rätt till, vid behov får individen även träffa pensionsmyndigheten.

Ekonomiskt bistånd

Kommunen betalar, efter sedvanlig ansökan och prövning, ut ekonomiskt bistånd avseende hyra och riksnorm under glappet mellan Migrationsverkets LMA-ersättning och Arbetsförmedlingens etableringsersättning. Endast i undantagsfall kan ytterligare ekonomiskt bistånd betalas ut.

Barnomsorg

Skollagen (2010: 800) stadgar att förskoleverksamheten eller skolbarnomsorgen ska tillhandahållas utan oskäligt dröjsmål när vårdnadshavare anmält behov av plats. Utifrån kraven på snabb och samordnad etablering och introduktion är det av största vikt att deltagande i etableringsaktiviteter inte förhindras av oskälig väntetid på barnomsorg. Detta gäller även inskrivning i grundskoleverksamheten och gymnasieverksamheten. Rätten till etableringsersättning kan påverkas vid dröjsmål. Aktiviteterna kan startas först när barnomsorgen är ordnad för den enskilde. Ansökan om barnomsorg görs vid nybesöket på Enheten för nyanlända. Anmälan om behov av skolgång görs på specifik blankett och skall undertecknas av vårdnadshavare till barnet.

Samhällsorientering

Trollhättans stad ansvarar för att samhällsinformation ges till nyanlända och utomeuropeiskt födda enligt de åtta områden som finns angivet i riktlinjer enligt förordning 2010:1138.

Utformandet är halvtidsstudier under en 5 veckorsperiod och sker på Introduktionscentrum. Samhällsorienteringen ges i Trollhättan på arabiska, somaliska samt på engelska vid behov. I annat fall kan den kommunmottagne få resa till annan ort för att genomföra samhällsorienteringskursen i närliggande kommuner utifrån det samverkansavtal som finns via Fyrbodals kommunalförbund.

Arbetsförmedlingen anmäler till samhällsorienteringen i Trollhättan via ett datasystem som är gemensamt för Fyrbodal (SODA). Handläggare på socialt stöd och försörjning kan även de anmäla personer för deltagande i samhällsorientering, och gör det via samordnare på Introduktionscentrum. En del individer söker sig själva till verksamheten och kan anmäla intresse på plats, via telefon eller mail.

Informationsöverföring om deltagande och koordinering av olika insatser som kan påverka deltagandet i samhällsorientering och andra aktiviteter sker inom ramen för samverkansgruppen⁴

⁴ Se information under rubriken "Samverkansformer" på sidan 13.

Enheten för arbetsmarknadsstöd i Trollhättans Stad

Verksamhetsområde Arbetsmarknadsstöd har arbetsmarknadspolitiska platser för praktik och anställningar för målgruppen inom stadens ordinarie verksamhet med tyngdpunkt på vård och omsorg samt utbildning.

Utöver dessa platser har man även egna verksamheter såsom Returen, Vårviks Gård, samt arbetslagen på Västra enheten. De egna verksamheterna är till för de inom målgruppen som har behov av ett större stöd samt arbetsträning innan man går vidare till egenförsörjning eller annan insats.

Utöver de egna verksamheterna pågår projekt med syfte att utifrån arbetsmarknadsläget och målgruppens behov stötta till egen försörjning.

Exempel på projekt är:

- Stationen: målgrupp ungdomar från de södra stadsdelarna som befinner sig i utanförskap.
- Vägen vidare (start april -18): målgrupp utrikesfödda kvinnor med behov av stöd för att komma ut på arbetsmarknaden.
- Vägen till arbete: målgrupp sökande med behov av extra stöttning för att nå målet arbete, stöttning med språkstöd, kurator, arbetsmarknadskonsulent och socialsekreterare.

Sedan december 2017 har AME en anställd SYV, där deltagare inom verksamheterna har möjlighet att boka vägledning. SYV kommer också att vara tillgänglig för nybesöksgruppen på försörjningsstöd som kan vara aktuella eller har frågor om studier.

Socialt stöd och försörjning

Området Socialt stöd och försörjning ansvarar främst för personer som avslutat etableringsprogrammet och för övriga utrikes födda som saknar egen försörjning. Målet är att alla sökande ska nå självförsörjning på något sätt.

Första kontakten med personer i etableringsprogrammet sker via en information om hur ekonomiskt bistånd fungerar. Den informationen ges på Arbetsförmedlingen (AF) av socialsekreterare från nybesöksgruppen på Socialt stöd och försörjning som träffar personer som är på väg att avslutas inom etableringsprogrammet.

De personer som inte klarar sin försörjning ansöker sedan om ekonomiskt bistånd genom att komma på nybesök på Socialt stöd och försörjning. Där utreds rätten till bistånd och om personen behöver bistånd mer än tre månader lämnas ärendet över till målgrupp på yngre-, vuxen- eller familjegrupp. På målgrupp arbetar man särskilt med att finna lämplig insats för de sökande. För de som står nära arbetsmarknaden kan det vara via Arbetsmarknadsstöd (en socialsekreterare som arbetar på AF) eller på Ung Komp⁵ (en socialsekreterare som arbetar på Ung Komp). Övriga personer, som står en bit från arbetsmarknaden, anvisas fortsatta SFI-studier, praktik via Arbetsmarknadsstöd

⁵ Se mer information om Ung Komp på sidan 38.

eller AF eller projekt via Arbetsmarknadsstöd eller Samordningsförbundet till exempel Vägen till arbete, Framtidshuset, Trampolinen, Hälsa för alla eller Krami. För personer som står långt från arbetsmarknaden, personer med missbruk eller fysisk eller psykisk ohälsa, finns andra insatser via Beroendestöd inom staden, sjukvården (primärvård och psykiatri) samt projektet Friska vindar inom Samordningsförbundet.

Kunskapsförbundet Väst, Vuxenutbildning

Svenska för invandrare (SFI)

Kunskapsförbundet Väst ansvarar för den kommunala utbildningen i SFI i Trollhättan Stad och i Vänersborgs Kommun. Undervisningen sker huvudsakligen i Trollhättan, på Nils Ericsonsgymnasiet för personer som är folkbokförda i Trollhättan, men undervisning kan vid behov också erbjudas i Vänersborg på Vänerparken. Utbildningen bör vara flexibel och kunna kombineras med andra aktiviteter i arbetssökandes planering eller andra insatser som individen omfattas av. Undervisning erbjuds antingen på förmiddag eller eftermiddag, måndag-fredag. Utöver det finns möjlighet till kvällsundervisning två kvällar i veckan eller studier via distans för elever som läser C- och D-kurser.

För elever som deltar i etableringsprogrammet ska studierna påbörjas inom en månad från det att anmälan inkommit. För övriga elever ska studier påbörjas så snart det är möjligt men senast inom tre månader från det att anmälan inkommit. Alla nya SFI-elever startar i en introduktionsgrupp som löper på under två veckor, undantaget elever som studerar på kvällstid. Antagning till introduktionsgruppen sker kontinuerligt ca varannan vecka. För vissa elever pågår samhällsorientering via Trollhättans Stads verksamhet Introduktionscentrum parallellt. Efter de två introduktionsveckorna placeras eleverna i en ordinarie grupp utifrån sin nivå.

Om personen har en handläggare på Arbetsförmedlingen ansvarar denne för att anmälan till SFI sker. Om anmälan avser en person som även går samhällsorientering i Trollhättan görs anmälan till SFI i anslutning till att anmälan till samhällsorienteringen görs. Handläggare ska då på anmälningsblanketten ange det datum då samhällsorientering startar, för att Kunskapsförbundet Väst ska kunna planera in start i introduktionsgruppen.

Vuxenutbildningen

Kunskapsförbundet Väst ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande och gymnasial nivå för invånarna i Trollhättans Stad och Vänersborgs kommun. Kunskapsförbundet erbjuder ett stort utbud av kurser på grundläggande och gymnasial nivå.

Alla elever som läser inom vuxenutbildningen upprättar en studieplan. Många träffar en studie- och yrkesvägledare, andra upprättar sin studieplan själva när de söker kurser via webben. De flesta elever läser en eller fristående kurser, men några väljer att läsa kurserna i en sammanhållen utbildning.

De fristående kurserna erbjuds på dagtid, på kvällstid eller nätbaserat (distans). Kunskapsförbundets lärare är mycket flexibla och vana vid att möta vuxna elevers behov av flexibilitet i studierna.

För de elever som önskar att läsa kurser vi inte erbjuder i egen regi eller i en studieform vi inte kan anordna finns möjlighet att läsa kurserna på distans via NTI.

Det finns många vuxna elever som av olika anledningar behöver lite extra stöd i att skapa struktur i sina studier. För dem erbjuder vi en sammanhållen utbildning med mycket lärarledd tid och extra anpassningar.

Studie- och yrkesvägledning

När eleverna inom Kunskapsförbundet Väst börjar sin utbildning i Introduktionskursen får gruppen gemensamt träffa en studie- och yrkesvägledare. Vägledare finns på plats inom förbundet både i Trollhättan och i Vänersborg på respektive skola.

Utvecklingsområden

Jämställd integration

Jämställd integration är ett gemensamt utvecklingsområde där varje verksamhet har ansvar att säkerställa insatser på lika villkor, utifrån varje individs förutsättningar oavsett kön.

Alla aktörer ska säkerställa att kvinnor och män erbjuds rätt förutsättningar för delaktighet och får tillgång till kvalitativa insatser på lika villkor. Det är därför ett prioriterat område att uppmärksamma och utjämna de oönskade skillnader mellan män och kvinnor som idag finns inom aktörernas olika delar. En förutsättning för att utrikesfödda ska kunna erbjudas insatser på lika villkor är att parterna identifierar de hinder som kan finnas inom respektive verksamhet. Till exempel kan könsuppdelad statistik vara ett bra verktyg för att kunna mäta vissa aspekter av verksamheten. Statistiken kan sedan användas för analys och åtgärder för att få mer jämställda insatser. Det kan också handla om att utvidga perspektiven för de individer som finns inom målgruppen att söka sig till alla typer av yrken oavsett om de traditionellt är kvinno- eller mansdominerade yrken.

Hälsofrämjande integration

För att öka möjligheterna för varje individ att tillgodogöra sig språkundervisning och de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds är det viktigt att uppmärksamma vilka faktorer som har en positiv påverkan på hälsan.

Inom folkhälsan⁶ talar man om sociala bestämningsfaktorer. Arbetsituation, tillgång till utbildning och kultur- och fritidsaktiviteter är några av de faktorer som kan påverka vår hälsa. Även att det finns ett socialförsäkringssystem påverkar hälsan. Dessa faktorer har gemensamt att de är delar i ett samhällssystem där samhällets institutioner har stor påverkan på individens hälsa. Utöver detta spelar mjuka värden som socialt stöd och sociala nätverk en stor roll. Särskilt viktiga är dessa två faktorer för nyanlända som befinner sig i helt nytt sammanhang där man ofta har tappat en stor del av de nätverk och sociala strukturer som man tidigare ingick i. Studier visar också att nyanlända upplever en god hälsa vid tiden för uppehållstillstånd och en tid därefter, men att hälsan därefter återigen kan bli sämre. Att stärka individens sociala nätverk under den första tiden kan alltså vara en direkt hälsofrämjande insats, som gör att individen bibehåller en upplevd god hälsa.

Andra faktorer som man talar om i folkhälsan är livsstilsrelaterade och handlar om kost, motion, sömnvanor, sex- och samlevnadsfrågor samt bruk av alkohol, narkotika eller tobak. Dessa faktorer kan individen påverka själv, men det kan endast ske med rätt information och kunskap.

Faktorer som påverkar hälsan negativt kan ha att göra med själva migrations- och asyprocessen. Den ovisshet som dessa situationer präglas av har en stor påverkan på individens hälsa i form av till exempel stress eller psykisk ohälsa. Att ha en sömlös och smidig process där varje aktör tar det ansvar den har och gör det i samverkan med övriga där det krävs, underlättar för individen och minskar belastningen som annars skulle kunna vara en orsak till ökad stress hos individen. Till exempel har pilotverksamheterna för Mötesplats visat att individen upplevde en smidig process.

Hälsofrämjande integration är ännu ett gemensamt utvecklingsområde där varje aktör aktivt arbetar med att utveckla hälsofrämjande rutiner. Varje verksamhet har olika behov och förutsättningar och utvecklingen kan innebära till exempel ökad kompetens om hälsa och hälsofrämjande arbetssätt eller att göra en översyn över sin verksamhet utifrån ett hälsoperspektiv. Varje verksamhet får identifiera sina egna utgångspunkter i arbetet.

Samverkansformer

Samverkan mellan parterna för denna överenskommelse sker i fyra olika former som beskrivs nedan;

Styrgrupp

Styrgruppens sammansättning består av chefer eller motsvarande person med ledande roll inom varje respektive part som finns med i denna lokala överenskommelse.

⁶ Folkhälsa handlar om hur en befolkning eller delar av en befolkning mår. Utrikesfödda utgör en grupp av befolkningen som kan ha specifik hälsoproblematik kopplad till det faktum att man migrerat och vilka sociala konsekvenser det får.

Styrgruppens funktion och syfte är att följa upp den lokala överenskommelsen samt den kompletterande modellen för fördjupad samverkan och lokala jobbspår. Styrgruppen tar också beslut kring olika angelägenheter som uppstår i relation till innehållet i den lokala överenskommelsen.

Styrgruppen träffas fyra gånger per år. Även arbetsgruppens representanter deltar vid dessa träffar.

Arbetsgrupp

Arbetsgruppens sammansättning består av etableringschef på Arbetsförmedlingen, områdeschef på Arbetsmarknadsenheten, representant från vuxenutbildningen Kunskapsförbundet Väst, representant från näringslivsenheten samt integrationsstrateg på kommunstyrelsens förvaltning.

Arbetsgruppen ansvarar för att ta fram underlag, skriva fram ett förslag för den lokala samverkansmodellen samt att återkoppla regelbundet till styrgruppen. Arbetsgruppen ansvarar även för att samverkan sker enligt den lokala överenskommelsen och den fördjupade samverkansmodellen i samverkan, genom sina respektive organisationer.

Arbetsgruppen träffas en gång i månaden under implementeringsfasen, och därefter en gång i kvartalet.

Samverkansgrupp

Sammansättningen för samverkansgruppen består av samordnare från Introduktionscentrum (Samhällsorientering), representant från Kunskapsförbundet Väst SFI, socialsekreterare från Enheten för nyanlända och Socialt stöd och försörjning samt handläggare från Arbetsförmedlingen.

Samverkansgruppens syfte är att ur ett individperspektiv samverka för att underlätta etableringsprocessen för de personer som omfattas av etableringsprogrammet. Viss samverkan kan även omfatta den utökade målgruppen.

Samverkansgruppen träffas en gång i månaden.

Etableringsgrupp

Etableringsgruppens sammansättning består av representanter från de operativa delarna av de parter som ingår i den lokala överenskommelsen, som till exempel handläggare, samordnare eller lärare.

Etableringsgruppens syfte är att alla parter som finns med i den lokala överenskommelsen skall ha möjlighet att lyfta information kring sina verksamheter i ett samlat forum. Detta är viktigt för att öka förståelsen för hur hela etablerings- eller integrationsprocessen ser ut och de eventuella förändringar som sker över tid, med till exempel nya lagstiftningar eller verksamheternas rutiner. Etableringsgruppen har möjlighet att via

integrationsstrategen lyfta frågor till styrgruppen. I gruppen tas inga beslut gällande individer.

Etableringsgruppen träffas fyra gånger per år i anslutning till styrgruppens träffar.

Överenskommelse om fördjupad samverkan om nyanländas och utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden

1. Parter

Trollhättans Stad

Arbetsförmedlingen Trollhättan

2. Syfte

Att genom fördjupad samverkan enligt ramtagen modell, påskynda nyanländas och utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden.

3. Mål

Att långsiktigt korta etableringstiden till två år.

Lokala mål

Att genom samlokalisering och tätare samverkan med arbetsgivare inom såväl den privata som den offentliga sektorn:

- minska arbetslösheten för nyanlända 90 dagar efter avslutad etablering
- minska arbetslösheten hos utrikesfödda som idag är i behov av försörjningsstöd
- närma oss rikssnittet för arbetslöshet
- få fler utrikesfödda kvinnor att delta i arbetsmarknadsinsatser
- erbjuda ett sömlöst flöde som bidrar till ökad livskvalitet hos individen

4. Målgrupp

Insatserna riktar sig främst till personer med förgymnasial utbildning inom följande målgrupper:

A: Nyanlända som är inskrivna i Arbetsförmedlingens etableringsprogram

B: Övriga utrikesfödda (ej EU-medborgare) som är inskrivna som arbets sökande hos Arbetsförmedlingen alternativt inskrivna hos Socialt stöd och försörjning

5. Lokal modell

Parterna åtar sig att arbeta efter den i bilagan beskrivna modellen.

Beskrivningarna av den lokalt anpassade modellen omfattar följande delar:

- En kartläggning och en analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet
- En kartläggning och en analys av målgruppens sammansättning och behov
- En beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivas och organiseras
- En beskrivning av de lokala spår som den lokala modellen omfattar
- En beskrivning av hur kommunen och Arbetsförmedlingen gemensamt avser att stödja de unga nyanlända som inte har en fullfölj gymnasieutbildning i syfte att fullfölja en gymnasieutbildning och att etablera sig på arbetsmarknaden

6. Uppföljning

Parterna åtar sig att följa upp den fördjupade samverkan. Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarnas aktiviteter under tiden i kommuninsats.

7. Överenskommelsens varaktighet och revidering

Överenskommelsen gäller

Fr.o.m. 2018-03-01

T.o.m. 2019-02-28

Överenskommelsen revideras årligen

Nästa revidering sker 2019-02-28

Arbetsförmedlingen

Britt-Inget Gravander
Chef Arbetsförmedlingen Trollhättan

Trollhättans Stad

Ulrika Strandrot Frid
Stadsdirektör

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens
ordförande

Bilaga

Kartläggning, analys och beskrivning av lokal modell för fördjupad samverkan för arbetsmarknadsinriktad integration av nyanlända och utomeuropeiskt födda

Kartläggning och analys

I följande avsnitt förklaras sammansättning av målgruppen för överenskommelsen, tillsammans med en bakgrundsbeskrivning av Trollhättans totala befolkningssammansättning (från 2016). Vidare beskrivs även hur kompetensförsörjningsbehovet ser ut utifrån ett nationell, regionalt samt lokalt perspektiv. Kartläggningen och analysen av kompetensförsörjningsbehovet omfattar både offentliga som privata arbetsgivare. Utifrån detta görs sedan en samlad analys.

Målgruppens sammansättning och behov

För att kartlägga målgruppen har statistik inhämtats både från Arbetsförmedlingen i Trollhättan och *Enheten för socialt stöd och försörjning* inom Trollhättans Stad. Hur de båda aktörerna hanterar sin statistik skiljer sig åt vilket påverkar det utläsbara utfallet, som sist i avsnittet beskrivs i en samlad målgruppsbild.

Bakgrund och övergripande befolkningsstatistik

För att kartläggningen och analysen av målgruppen ska förstås i ett sammanhang redogörs nedan för Trollhättans befolkning totalt samt för kategorin utrikes födda. Statistiken är inte fördelad utifrån ålder eller andra faktorer, utan endast födelse land.

Befolkningsstatistiken för 2016 (senaste siffrorna) visar att 57 753 personer bor i Trollhättan. Av dessa var 11 594 personer utrikes födda. Om man tittar på statistik mellan 2010–2016 har personer från Somalia varit den största gruppen utomeuropeiskt födda fram till 2016, då personer från Syrien var fler som ett resultat av flyktingvågen 2015. För utomeuropeiskt födda var de nio största nationaliteterna år 2016 fördelade enligt följande:

Syrien: 1252 personer

Somalia: 1241 personer

Irak: 895 personer

Libanon: 478 personer

Afghanistan: 194 personer

Turkiet: 190 personer

Indien: 181 personer

Thailand: 177 personer

Iran: 140 personer

Utöver detta är personer födda i Finland den största gruppen efter Syrien och Somalia. Personer med *utländsk bakgrund* (personer födda i annat land samt personer födda i Sverige med båda föräldrar födda utomlands) uppgick i 15 853 fördelat på 96 olika nationaliteter.

Statistik från AF

Enligt Arbetsförmedlingens statistik finns 1625 personer som är utomeuropeiskt födda och som är inskrivna som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen i Trollhättan. Det kan vara både personer som är nyanlända och inskriva inom etableringsuppdraget (inskrivna före 1 januari 2018), etableringsprogrammet (inskrivna efter 1 januari 2018) eller personer inskrivna i något annat utav Arbetsförmedlingens övriga program som till exempel Jobb och utvecklingsgarantin (oftast om man bott en längre period i Sverige och inte längre ingår i kategorin nyanländ).

I Trollhättan finns en särskild Ungdomsförmedling där alla arbetssökande under 25 år skrivs in, oavsett födelseland. Därför utgörs målgruppen för denna samverkansmodell främst av personer över 25 år men undantag kan göras vid behov (läs mer om Ungdomsförmedlingen i sista avsnittet).

Målgrupp samt övriga

Målgruppen för de lokala jobbspåren utgörs av utomeuropeiskt födda personer, och då främst personer med förgymnasial utbildning.

Om man tittar på hur utbildningsbakgrunden ser ut för utomeuropeiskt födda som har *högre* utbildningsbakgrund än grundskola, är det 432 personer som har en gymnasieutbildning och 366 personer har gått en eftergymnasial utbildning 2 år eller längre. 11 personer har gått en forskarutbildning.

72 personer saknar en formell grundläggande utbildning.

Utav de 1652 personer som är inskrivna som arbetssökande i Trollhättan utgör 744 personer målgruppen för denna samverkansmodell, alltså personer med förgymnasial utbildning som till exempel någon form av formell grundskoleutbildning:

Utbildningsbakgrund

Grundskola 9 år (i vissa fall 10): 292 personer

- 143 kvinnor, varav:
 - <25 år: 21
 - 25–50 år: 96 personer
 - > 50 år: 26
- 149 män, varav:
 - <25 år: 46 personer
 - 25–50 år: 73
 - > 50 år: 30 personer

Grundskola kortare än 9 år: 452 personer

- 245 kvinnor, varav:
 - <25 år: 24 personer

25–50 år: 169 personer
> 50 år: 52 personer

- 207 män, varav:
 - <25 år: 18 personer
 - 25–50 år: 144 personer
 - > 50 år: 45 personer

Totalt antal personer över 25 år: 635 personer

Under 25 år: 109 personer

Siffrorna visar att utbildningsnivån inte skiljer sig avsevärt mycket mellan kvinnor och män. Den största skillnaden finns mellan kvinnor och män som gått kortare utbildning än 9 år i grundskola, där kvinnor utgör ett lite högre antal. En mindre grupp är under 25 år och skrivs först och främst in på Ungdomsförmedlingen. Dock kan även de vid undantagsfall vara aktuella för ett av de lokala jobbspåren.

Statistik från Socialt stöd och försörjning

Enheten för socialt stöd och försörjning har inte möjlighet att föra statistik utifrån om aktuella personer är födda i eller utanför Sverige, varför det inte går att ange ett lika exakt statistiskt underlag som Arbetsförmedlingen. Dock är en uppskattning att de nedanstående 441 personerna till en stor del består av personer födda utanför Sverige. Antalet utomeuropeiskt födda av de 441 personerna går alltså inte att precisera.

Enligt statistik från december 2017 för Socialt stöd och försörjning finns 441 personer i systemet som skulle kunna vara aktuella för insatser inom den fördjupade samverkansmodellen (ej specificerat utifrån inrikes- eller utrikes född). Dessa personer kan delas in i tre kategorier; *står nära arbetsmarknaden*, *står en bit från arbetsmarknaden* eller är *SFI-studerande*.

De som bedöms stå nära arbetsmarknaden (85 personer) söker antingen arbete aktivt via Arbetsförmedlingen eller saknar en aktuell planering. Att man saknar en aktuell planering kan till exempel bero på att man är ny för socialt stöd och försörjning och är inne i en inledande fas, men med en första bedömning att man står nära arbetsmarknaden.

De flesta som bedöms stå en bit från arbetsmarknaden (145 personer) har någon form av praktik. Det kan vara till exempel språkpraktik och vara i olika stor omfattning. En mindre del (26 av 145 personer) inom kategorin saknar aktuell planering.

Den största kategorin utgörs av personer som studerar SFI (196 personer). Vanligt för dessa individer är att de studerat under en längre tid och att viss progression finns men är långsam. Så länge en elev har en viss progression även om den är långsam, har hen rätt att fortsätta studera. Om progressionen avstannar helt sker en avskrivning. Av dessa 196 personer är det 15 personer som kombinerar SFI-studierna med att ha någon typ av praktik.

Samlad målgruppsbild

Inom den samlade statistiken från både Arbetsförmedlingen (744 personer om man räknar med även de som är under 25 år hos Arbetsförmedlingen) och Enheten för socialt stöd och försörjning (441) finns 1185 personer. Det kan även förekomma dubbelräkning av vissa individer som är inskrivna både hos Arbetsförmedlingen och Socialt stöd och försörjning, till exempel de 85 personer som bedöms stå nära arbetsmarknaden där de flesta aktivt söker arbete via Arbetsförmedlingen. Eftersom socialtjänsten endast kan göra en uppskattning över hur många som tillhör målgruppen för denna samverkansmodell kan antalet personer för målgruppen avrundas till mellan 1000 – 1100 personer, med en någorlunda jämn balans mellan kvinnor och män, men med en lite högre andel kvinnor (enligt Arbetsförmedlingens statistik, ej möjligt att se hos Socialt stöd och försörjning). De flesta är i spannet 25–50 år och har alltså många år kvar som verksamma i arbetslivet.

Kompetensförsörjningsbehovet

Kompetensförsörjningsbehovet är baserat på statistik, samtal med arbetsgivare (offentliga och privata), samt personalspecialist inom Trollhättans Stad. Utöver det har Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognoser använts.

Arbetsmarknadsläget nationellt

Enligt Arbetsförmedlingens nationella prognos från december 2017 är antalet privata arbetsgivare som planerar att utöka sin personalstyrka inom ett år det högsta på tio år. 37 % av privata arbetsgivare uppger att det råder brist på arbetskraft, och över 65 % av offentliga arbetsgivare uppger detsamma (80 % inom landstinget och 70 % inom kommuner). Nationellt väntas 8 av 10 jobb gå till utrikesfödda under åren 2017–2019. Arbetsgivare uppger att de i många fall inte kunnat rekrytera ny personal vid behov, då utbildning eller erfarenhet inte matchat de krav och behov som arbetsgivare har. Ibland har rekrytering skett av personer som inte matchar de ursprungliga kraven.

I *"Var finns jobben – bedömning för 2018 och på fem års sikt"* tittar

Arbetsförmedlingen på kompetensförsörjningsbehoven nationellt på kortare och längre sikt, och även vad som påverkar bristen inom de yrken som man förutser kommer ha svårt att rekrytera rätt kompetens. De kan se att jobben väntas bli fler inom 12 av 15 olika yrkesområden, bland annat inom hotell och restaurang, tillverkningsarbete samt inom hälso- och sjukvården. Inom dessa yrkesområden finns flera olika yrkeskategorier som har ett högt bristindex. Ju högre bristindex, desto mindre konkurrens blir det om jobben.

Det som ökar en individs möjligheter att få arbete är att ha kompetens inom ett yrkesområde där det råder högt bristindex. Utbildning är det främsta verktyget att använda sig av för att matcha sin kompetens med arbetsmarknadens behov. De lokala jobbspåren som kommer att beskrivas längre ner, kan därmed ge kortutbildade individer en starkare konkurrenssituation på arbetsmarknaden där deras kunskaper och kompetens förväntas bli efterfrågade, både på kortare och längre sikt. Den demografiska utvecklingen i Sverige, där många ingår i den äldre

generationen samtidigt som fler barn föds, gör att trycket inom den offentliga sektorns verksamheter som till exempel äldreomsorg och förskolor ökar. Kompetensbristen kan också bero på att färre ungdomar väljer att utbilda sig inom vissa yrkesområden när de läser på gymnasiet. Tillväxten av arbeten beror också på både den inhemska som den globala ekonomin, som visat en positiv utveckling och som även väntas fortsätta under en tid framöver. Inom restaurangbranschen väntas tillväxt exempelvis utifrån att hushållen generellt har en bättre ekonomi i kombination med att intresset för mat och dryck ökar.

Arbetsmarknadsläget regionalt

I "Jobbmöjligheter i Västra Götalands Län 2018" (framtagen av Arbetsförmedlingen) beskrivs de nio största branscherna i vår region utifrån hur många procent av regionens totalt antal anställda arbetar inom branschen. De tre största är:

- Försäljning, hotell, restaurang och service: 22 %
- Hälso- och sjukvård samt socialt arbete: 21 %
- Tillverkning, drift, underhåll: 14 %

Goda jobbmöjligheter bedöms finnas bland annat för kockar, restaurang- och köksbiträden, servitörer, undersköterskor, personliga assistenter, vårdbiträden, elevassistenter, anläggningsarbetare, betongarbetare, golvläggare, takmontörer, maskinoperatörer (flera inriktningar) processoperatörer- eller övervakare (flera inriktningar), tunnplåtstagare och svetsare.

Här skiljer sig de regionala behoven till viss del åt jämfört med den nationella prognosen, där vårdbiträden ansågs ha en balans på arbetsmarknaden och där efterfrågan minskas medan den i Västra Götalands län väntas ha en större efterfrågan jämfört med den nationella, och med goda möjligheter till arbete.

Det lokala kompetensförsörjningsbehovet

Enligt en kartläggning gjort av Arbetsförmedlingen i Trollhättan utifrån några yrken inom tillverkningsindustri, vård- och omsorg samt restaurang har det under 2017 totalt annonserats om 225 platser hos både offentliga och privata arbetsgivare. Utöver de arbetstillfällena som finns på Arbetsförmedlingens hemsida finns det alltid rekryteringsbehov som går via andra (ibland informella) kanaler och rekryteringsbehovet kan därför anses vara större än det som syns via Arbetsförmedlingens platsbank.

Behov inom staden

Serviceförvaltningen

Serviceförvaltningen i Trollhättans Stad är en ny förvaltning. Där finns bland annat måltids- och lokalvårdsservice med ca 300 medarbetare. Ansvarområden är förskolor, skolor, äldreomsorg, stadshuset samt vissa allmänna ytor i staden. Utöver det finns en annan del som ansvarar för bland annat markentreprenad,

grönyteskötsel, väghållning, tryckeri, stadens posthantering, fastighetsservice samt växel och reception.

Serviceförvaltningen kommer under våren 2018 att delta i projektet Future Kitchen, där personal inom förvaltningen får möjlighet att gå en handledarutbildning för att sedan ta emot praktikanter genom projektet. Praktiken är upplagd på en tremånadersperiod. Tillsättning av praktikplatserna kommer i första hand att rikta sig till nyanlända personer som har någon typ av erfarenhet kring restaurangarbete.

I Trollhättan har det byggts nya förskolor som effekt av det ökade antalet barn som finns i kommunen. Behovet inom måltidsservice är stort då förvaltningen förser allt fler barn och äldre med måltider. Det finns även en stor generation äldre som kommande år kommer att vara alltmer beroende av kommunal service där måltidsservice är en del.

Omsorgsförvaltningen

Omsorgsförvaltningen ansvarar för att ge vård och omsorg till kommunens äldre samt personer med funktionsnedsättning. Det kan bestå av insatser som till exempel hemtjänst, hemsjukvård, vård- och omsorgsarbete, dagverksamheter, trygghetslarm och korttidsboende. Inom förvaltningen råder personalbrist och bland annat äldreomsorg, hemtjänst och personlig assistans är områden där mer utbildad personal behövs. Förvaltningen har flera personer som är anställda genom extratjänst, vilket har möjliggjort för verksamheterna att introducera nya medarbetare och att täcka viss del av den personalbrist som råder.

Förvaltningen har en generell personalbrist men som framför allt visar sig under sommarmånaderna så semesterpersonal behöver rekryteras, och det upplevs som en stor utmaning att fylla personalbehovet.

Personalkontoret

Enligt Personalkontorets personalspecialist är det inom staden brist på vårdbiträden, barnbiträden, anläggningsarbetare, restaurang- och storköksbiträden, administrativ personal samt elevassistenter. Dock har flera utbildningsinsatser redan gjorts till exempel när det gäller barnbiträden. Där finns också möjlighet att sedan läsa vidare till barnskötare och bygga på sin kompetens. Barnskötarutbildningen som den ser ut nu är en kombination av studier och arbete.

När det gäller barnbiträden och elevassistenter värdesätts flerspråkighet, då skolan har många barn och föräldrar som har annat modersmål än svenska. Det byggs fler förskolor i Trollhättan och ett ökat behov är därför att räkna med. Det har inte gjorts någon särskild utbildningsinsats riktad just till utrikesfödda och flerspråkiga inom dessa bristyrken.

Näringslivet lokalt

Näringslivet i Trollhättan präglas av både mångfald, bredd och en tydlig spets. Här finns drygt 4 000 företag varav drygt 1800 i aktiebolagsform. De största

företagen är GKN Aerospace (2500 anställda), NEVS (750 anställda) och Vattenfall (450 anställda).

Liksom i hela landet är majoriteten av övriga företag små. Industri och industrinära produktion och tjänster är betydande och ger grund för en bred och väl utvecklad tjänstenäring. Andelen bolag med internationella ägare är hög. Handel inklusive e-handel och logistik, kreativ näring och besöksnäring är områden där det sker en expansion. Trollhättan har under en lång period, i nära samverkan mellan kommun, näringsliv och civilsamhälle, bedrivit ett framgångsrikt utvecklingsarbete som lagt grunden för stadens fortsatta tillväxt. Ett tydligt exempel på detta är omställningsarbetet i samband med SAAB-konkursen - Sveriges största konkurs.

Högskolan Väst spelar en viktig roll i det innovationsstödande systemet. Här studerar och arbetar cirka 11 500 studenter och cirka 600 anställda. Högskolan har en bred och växande forskningsproduktion. Speciellt inriktningen mot produktionssystem och produktionsteknik har en erkänd hög forskningsstatus.

Många av de utmaningar som näringslivet i Trollhättan har är generella för hela Sverige som exempelvis globalisering, demografisk utveckling, kompetensförsörjning, digitalisering samt klimathotet. Samtidigt kan de innebära möjligheter givet att de lokala styrkor som finns tas tillvara med en mer diversifierad industri, närhet till forskning och innovation i form av högskola och science park, samt att Trollhättan nu med förbättrade transporter är en tydligare del av Göteborgs arbetsmarknadsregion.

Innovatum – en unik företagsmiljö med gamla anor

Innovatum är det området där många utav de gamla industrierna etablerades och det är även idag ett nav för Trollhättans näringsliv. Innovatum är ett av Trollhättans viktigaste verksamhetsområden. Innovatum Science Park är ett av norra Europas starkaste utvecklingscentrum. Under de senaste 20 åren har området utvecklats från nästan noll till att idag vara platsen för 150 företag och 1500 anställda. På området finns en rad olika företag etablerade och området växer hela tiden. Här finns till exempel Innovatum ACT – Mötesplats för kreativa näringar samt Produktionstekniskt centrum. För att starta upp ett nytt företag kan Innovatums inkubatorverksamhet vara ett stöd. Även Nyföretagarcentrum och Almi håller till på Innovatumområdet och erbjuder stöd och hjälp för blivande eller nya företagare. Förutom företag finns många nyproducerade bostäder i området och fler byggs i dagsläget eller planeras för att byggas. En stor del av Trollhättans kulturliv med ungdomsverksamheter inom musik, dans och teater finns i området samt NOVA Arena som kan hålla stora arrangemang och konserter, samt Trollhättans Konsthall. Det finns även vårdcentral och gym i området. Detta gör att Innovatum är en unik miljö som blir attraktivt för företagare att både bo och etablera sina verksamheter i, vilket ger goda utsikter för Trollhättans näringsliv.

Branscher inom det lokala näringslivet

Det finns en rad olika företag inom de branscher och yrkeskategorier som Arbetsförmedlingens prognoser lyfter fram som kommande bristyrken (som finns

beskrivet ovan). I Trollhättan finns 36 företag inom tillverkningsindustrin, 9 företag inom vård- och omsorg samt 21 företag inom hotell- och restaurangbranschen. Det är en blandning av både större och mindre företag. Behovet av arbetskraft finns främst inom yrkeskategorierna CNC-operatör, svetsare, personliga assistenter, undersköterskor, restaurangbiträden och kockar.

Några av dessa arbetsgivare står med i de lokala jobbspåren, och fler arbetsgivarkontakter kommer att tas framöver inom ramen för de aktiviteter som ingår i arbetsmarknadskontakter (*se lokala jobbspår nedan*).

Behov inom regionen

En stor regional arbetsgivare är NU-sjukvården som är uppdelad i två sjukhus placerade i Uddevalla och Trollhättan. Vissa avdelningar och mottagningar finns på båda sjukhusen, medan andra bara finns på det ena. I Trollhättan finns Norra Älvsborgs Länssjukhus (NÄL) som bland annat har akutmottagning och förlossningsavdelning. I Uddevalla har man till exempel ögonmottagning som inte finns i Trollhättan.

NÄL har tidigare gjort satsningar på olika yrkeskategorier, till exempel kulturtolkar och vårdbiträden. Dessa två fungerar som bra stödfunktioner och kan öka kvalitet hos arbetsgivare då det är brist inom alla vårdyrken. Bra stödfunktioner möjliggör att alla som arbetar inom vården kan fokusera på sina uppdrag.

Enligt rekryteringsavdelningen på NÄL är en satsning på att utbilda vårdbiträden av intresse för att på sikt kunna rekrytera vårdbiträden till verksamheten. Här uttrycks även en önskan om att uppmuntra deltagarna till långsiktig karriärutveckling genom att bygga på sin utbildning till exempelvis sjuksköterskor.

Utöver NÄL som en stor arbetsgivare i regionen, finns det goda möjligheter till pendling inom regionen, med bland annat närhet till Göteborg och ett flertal andra större kommuner. Att bo i Trollhättan men arbeta på annan ort är därför en möjlighet som gör att arbetsmarknaden breddas om det i framtiden skulle bli hårdare konkurrens om jobben lokalt.

Analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet

Arbetsmarknaden i Trollhättan ser utifrån ovan beskrivna förhållanden god ut. Den nationella prognosen visade på en hög andel arbetsgivare både inom privat som offentlig sektor som planerar att utöka sin personalstyrka det kommande året. Att det i länet finns stora möjligheter till anställning inom tillverkning, hotell- och restaurang och vård och omsorg och att det sammanlagt finns 66 företag i Trollhättan inom dessa branscher tolkas som att det blir en gynnsam konkurrenssituation för personer med rätt utbildning. Utöver det finns ett stort behov av arbetskraft inom stadens egna verksamheter inom omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen. Vård- och omsorgsbehovet finns även inom det privata näringslivet där till exempel flera assistansbolag finns etablerade i Trollhättan.

Utifrån att arbetslösheten under senare tid minskat i Trollhättan men efterfrågan på arbetskraft fortfarande är stor kan riktade utbildningssatser öka chansen till arbete för ett större antal personer i Trollhättan. Utifrån Arbetsförmedlingen prognoser och analyser visar det också att behovet inom de branscher som man kan se både lokalt och regionalt kommer att finnas över en längre tidsperiod, beroende på bland annat en god inhemskt ekonomi, att färre väljer att utbilda sig inom dessa branscher (och en brist som beror på få utbildade tar många år att åtgärda) samt att den demografiska utvecklingen gör att vi kommer att ha både många äldre som barn- och ungdomar i framtiden som har behov av viss kommunal service. Trollhättan växer stadigt och har de senaste 13 åren haft en positiv befolkningsutveckling och staden räknar med att vara 70 000 invånare år 2030. Detta kommer att påverka både näringslivet och den offentliga sektorn i stor utsträckning.

Behovet av vårdutbildad personal är stort både i det offentliga som i det privata. Omsorgsförvaltningen i Trollhättan tillsammans med privata vårdföretag inom branschen för personlig assistans till exempel, utgör en stor källa till arbetstillfällen. Det råder brist inom alla kategorier i vårdsektorn. Stödfunktioner som vårdbiträden och undersköterskor skulle kunna avlasta stora delar av vården samtidigt som utbildade vårdbiträden gör att arbetsgivare har möjlighet att anställa vårdkompetent personal. Intresset för att vidareutbilda sig till undersköterska eller sjuksköterska kan också öka när man känner till branschen efter att man haft möjlighet att arbeta i den, vilket också är något som NÅL:s rekryteringsavdelning ser som positivt. Detta är även något som Arbetsförmedlingen lyfter som en ingång till att bristen på undersköterskor och sjuksköterskor kan åtgärdas genom att fler som först utbildat sig till vårdbiträde och kommit in på arbetsmarknaden, kan välja att vidareutbilda sig i ett senare skede.

Samlad analys av kartläggningarna

I kartläggningen har sju olika yrkeskategorier i tre olika branscher identifierats gällande det lokala kompetensförsörjningsbehovet. Dessa yrkeskategorier stämmer även överens med de som anges i Arbetsförmedlingen nationella som regionala prognoser och analyser. För att få en bra organisation och struktur kring jobbspåren och hur samverkan ska ske kommer starten av jobbspåren omfatta tre yrkeskategorier: vårdbiträde, restaurang- och storköksbiträde samt CNC-operatör. Denna bedömning görs av samtliga aktörer som medverkar i den lokala överenskommelsen och denna fördjupade samverkansmodell.

CNC-operatörer

Både maskinoperatörer och svetsare lyfts fram som yrken med goda möjligheter till arbete i "Jobbmöjligheter i Västra Götalands län 2018". Även arbetsgivarkontakterna uttrycker en brist inom båda yrkena. Efter dialog med IUC Väst, ett företagsnätverk som jobbar för den tillverkande industrin i Fyrbodalen, konstateras ett ständigt behov av CNC-operatörer hos medlemsföretagen, liksom ett långsiktigt behov av svetsare. En bristande efterfrågan på svetsare är dock synlig lokalt och det har inom de senaste åren gjorts ett flertal satsningar på att utbilda svetsare vilket med sannolikhet har bidragit till att mätta behovet av arbetskraft inom yrket lokalt i Trollhättan. För CNC-operatörer syns ett tydligare

behov av arbetskraft lokalt. Arbetsförmedlingens prognos för 2018 och 5 år framåt visar också att maskinoperatörer inom metallindustrin fortsatt kommer att ha relativt högt bristindex, vilket gör att personer med rätt utbildning kan förväntas ha en god konkurrenssituation på arbetsmarknaden.

Vårdbiträde och restaurang- och storköksbiträde

När det gäller utbildningarna till vårdbiträde och restaurang- och storköksbiträde baseras prioriteringen på att detta är en grundläggande utbildning som sedan vid intresse kan byggas på och utökas till undersköterska eller kock.

Arbetsförmedlingen menar att den demografiska utvecklingen med fler äldre och att ett större antal barn föds, påverkar de offentliga välfärdsverksamheterna. Det betyder också att måltidsproduktionen kommer att öka då fler förskolebarn, skolbarn och äldre kommer vara i behov av kommunal måltidsservice. Det kommer även att vara ett stort tryck på omsorgsförvaltningen, som redan idag har svårt att rekrytera personer med rätt utbildning. Arbetsförmedlingens rapport "Var finns jobben" lyfter även att vårdbiträden och restaurangbiträden blir värdefulla stödfunktioner när det råder brist inom flera yrkeskategorier i samma yrkesområde, till exempel där det råder brist på sjuksköterskor och undersköterskor kan vårdbiträden bli ett viktigt stöd. Dialog med omsorgsförvaltningen och personalspecialist menar att det råder personalbrist inom stadens vård- och omsorgsarbete.

Regionservice på NÄL kan även ha ett behov av vårdbiträden liksom restaurang- och storköksbiträden framöver.

Utsikter på arbetsmarknaden

Utifrån målgruppens sammansättning och det väntade kompetensförsörjningsbehovet inom tillverkning, restaurang och vård och omsorg kan man vänta sig att personer med utbildning inom dessa områden kommer att ha förbättrade utsikter på arbetsmarknaden. Att dessutom ha erfarenhet inom yrket ökar chanserna till anställning. Bristen på dessa två krav var en av arbetsgivarnas orsaker till att man inte lyckats rekrytera ny personal. Därför är en kombination av utbildning, praktik och arbetsmarknadskontakter fördelaktig för både målgruppen och arbetsgivarna. Att stärka resurser för utrikesfödda med förgymnasial utbildning inom dessa områden utifrån ovan kombination av insatser kan ge positiva effekter på bristen på arbetskraft som många arbetsgivare idag upplever.

Arbetsgivare behöver få kännedom om de olika typerna av subventionerade anställningsformer som finns idag, för att motivera att anställa personer som är i en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Att dessutom ta emot personer för praktik under deras utbildning gör att man möjliggör erfarenhet inom yrket, vilket ytterligare stärker individens position på arbetsmarknaden.

Risk för fastlåsta positioner på arbetsmarknaden

En viktig fråga som ibland lyfts är risken att utrikesfödda fastnar i lägre positioner, så kallade lågstatusyrken, på arbetsmarknaden och särskilt inom vissa branscher eller yrkeskategorier inom service. Därför är det viktigt att det finns möjlighet att

bygga på sin utbildning och kompetens om intresset och viljan finns, och där är just vårdbiträde och restaurang- och storköksbiträde bra utgångspunkter för att kunna bygga på sin utbildning. Om intresset hos individen finns ska detta uppmuntras av såväl arbetsgivare som utbildningsanordnare, vilket också lyfts av rekryteringsavdelningen på NÄL. Det är också av stor vikt att de som studerar till vårdbiträde eller restaurang- och storköksbiträde blir tydligt informerade om att det är möjligt att läsa vidare och att det kan innebära att man även måste läsa upp vissa gymnasiala kurser. Utgångspunkten ska vara att alla som vill ska ha möjlighet att läsa vidare. Samtidigt kan man inte utgå från att alla som lever i ett samhälle vill sträva efter en karriärsutveckling. Ur ett större perspektiv behöver dessa yrkeskategorier omvärderas för att inte längre vara stigmatiserande, och istället bli sedda utifrån de bärande samhällsfunktioner de faktiskt har. Vissa yrkesområden har även viss problematik utifrån arbetsvillkor, som vid en förbättring också skulle höja statusen på yrket och de personer som arbetar där.

En annan aspekt av fastlåsta positioner på arbetsmarknaden är att nyanlända och utrikesfödda med till exempel akademisk bakgrund ofta tar arbeten som de är överkvalificerade för, och studier visar att det är vanligt att man stannar inom det arbetet och alltså inte får ett arbete som motsvarar ens kompetens. Detta gör också att arbetstillfällen för personer med kortare utbildning går förlorade och det blir en snedfördelning på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att arbetet med de personer som har högre utbildning inom ett visst yrke ger rätt stöd och verktyg för att kunna arbeta inom sitt yrkesområde.

Jämställdhet

Enligt den beskrivna lokala statistiken kan vi konstatera att balansen mellan kvinnor och män inom målgruppen är någorlunda jämn. Detta har även tagits i beaktande vid planering av de utvalda spåren som består av både traditionella kvinno- och mansdominerade yrken. Däremot ska de professionella som möter individen inte använda dessa traditionella uppdelningar i planering eller rekommendationer för individen, utan individens intresse och möjligheter ska styra beslutet. Det kan också innebära att man som professionell uppmuntrar individer att se fler möjligheter genom att visa på att man oavsett kön kan arbeta inom vilken bransch som helst.

Både Arbetsförmedlingen och Trollhättans Stad arbetar aktivt med jämställdhet på olika sätt. I Trollhättans Stad har man en jämställdhets- och mångfaldsplan och i den lokala överenskommelsen står beskrivet att alla parter ska arbeta med att utveckla jämställdhet inom sina verksamheter. Det står definierat som ett utvecklingsområde där man bör titta på hur det ser ut just nu och utifrån det göra en analys på vilka insatser och åtgärder man kan vidta för att utveckla jämställdhetsarbetet.

Beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivas och organiseras

Samlokalisering

Samtliga parter tror att en samlokalisering av de professionella funktioner som möter individerna inom målgruppen skulle gynna både individen, processen samt de professionellas bedömningar och arbete kring individen. Nedan följer en beskrivning av bakgrunden till samlokalisering som del i samverkansmodellen, hur samlokaliseringen är tänkt att organiseras samt vilka som skall ingå i samlokaliseringen.

Bakgrund till samlokalisering

Att samlokalisera kan ha många fördelar. Trollhättan har erfarenhet av flera lyckade exempel på samlokalisering. Socialtjänst och Arbetsförmedlingen samlokaliserar till viss del till exempel genom verksamheten Arbetsmarknadstorg kring personer som är inskrivna hos Enheten för socialt stöd och försörjning men som bedöms stå nära arbetsmarknaden. Trollhättans Stad och AF medverkar även i Mötesplats kring nyanlända som får sitt uppehållstillstånd.

För att få en bra organisation och struktur för samverkan i jobbspåren är samlokalisering ett viktigt verktyg. Det minskar belastning på individen som istället för att besöka de olika aktörernas arbetsplatser istället kan träffa alla på en och samma plats. Detta tror parterna kan vara en del i ett hälsofrämjande arbetssätt för individen, då en förenklad process och den minskade belastning det resulterar i kan bidra till att minska stress hos individen.

För de olika professionerna som samlokaliserar underlättar det både kommunikationen kring individen som förståelsen för varandras arbetssätt och uppdrag.

Beskrivning av samlokalisering

Gällande målgruppen för den lokala överenskommelsen och den fördjupade samverkansmodellen kommer Arbetsförmedlingen, Trollhättans Stad och Kunskapsförbundet Väst att samlokalisera sina resurser. Genom samlokaliseringen tas ytterligare steg i en tidigare etablerad samverkan som kan fördjupas i ett närmare och tätare samarbete med målet att korta vägen till arbete för målgruppen. Samlokaliseringen blir navet för de lokala jobbspåren där individen ges möjlighet att stå i centrum. Här möter sökande de aktuella aktörerna på en och samma plats, vilket förkortar handläggningstiden och minskar belastningen på individen som istället kan fokusera på målet och sin egen utveckling. Genom att ha tillgång till alla aktörer i samma lokal kan man genomföra allt från den inledande kartläggningen, stöttning under jobbspårens olika delar till att söka arbete. Det underlättar även att sociala hinder undanröjs.

Möjlighet ges även att möta arbetsgivare och utbildningsanordnare på olika sätt, till exempel genom större mässor, studiebesök eller i enskilda samtal. Man ges också möjlighet att till exempel fördjupa sig i svensk arbetsmarknads såväl synliga som osynliga regler. Framför allt kommer man genom samlokaliseringen att minimera riskerna för avbrott mellan de olika delarna i spåren. Möjligheterna att hålla samman individens handlingsplan ökar och man får ett effektivare resursutnyttjande med minskad belastning på individ. En mer detaljerad beskrivning av aktiviteterna som ingår finns i avsnittet "Arbetsprocessen kring individen".

För de personer som inte kommer till samlokaliseringen/som inte kommer att gå i jobbspåren kommer aktörerna att träffas i samverkansgruppen en gång per månad för att gå igenom övriga individärenden (se den lokala överenskommelsen).

Funktioner för samlokalisering

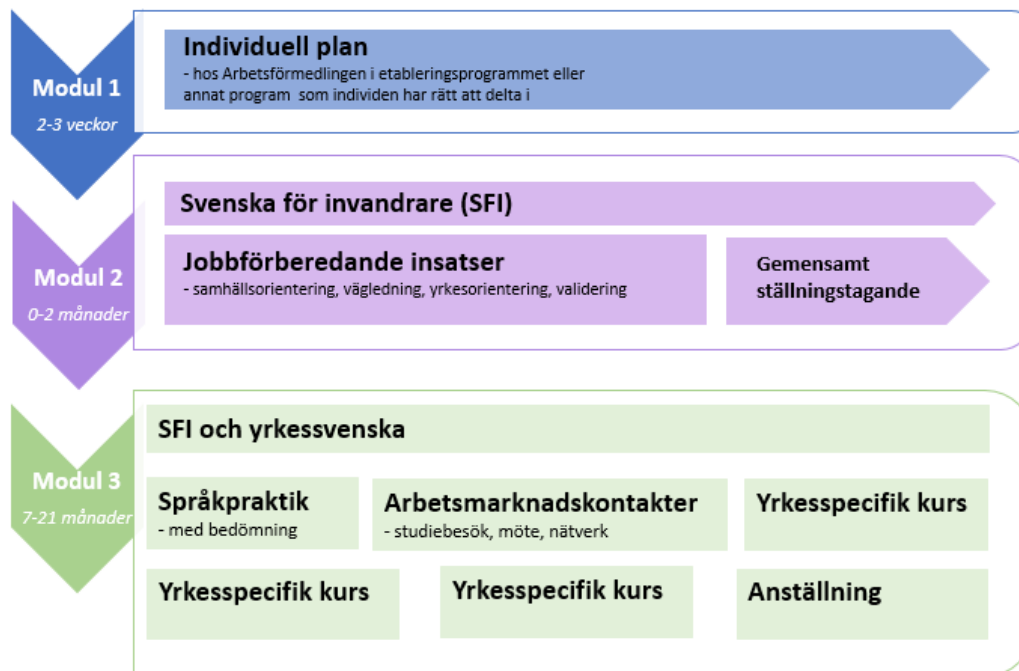
Utifrån gemensam diskussion i både styrgrupp och arbetsgrupp finns en tänkt organisation för samlokaliseringen. Den består av:

- Handläggare från Arbetsförmedlingen
- Arbetspsykolog från Arbetsförmedlingen
- Socialsekreterare från Socialt stöd och försörjning
- Socialsekreterare från Enheten för nyanlända
- Resurs från Kunskapsförbundet Väst
- Representanter från Näringslivsenheten

Hur många från varje verksamhet och hur mycket av arbetstiden som ska läggas på samlokalisering kommer att prövas fram och utvärderas under 2018.

Arbetsprocessen kring individen

Samlokaliseringen syftar till att underlätta för individen såväl som att effektivisera och göra arbetsprocessen kring individen enklare. I bilden nedan illustreras grundstrukturen för hur processen kring en individ ska se ut, men det kan alltid skilja sig åt mellan individer då alla har olika behov. Det är ändå av stor vikt att ha en grundstruktur att utgå från.

Modul 1

Om individen är nyanländ och ska skrivas in i etableringsprogrammet får hen generell information om programmet innehåll och alternativ. Därefter görs en plan för vilka aktiviteter och insatser som ska ingå i personens etableringsplan.

Om personen inte ingår i etableringsprogrammet är proceduren densamma men utifrån det aktuella programmets riktlinjer och insatser.

Kartläggning

Kartläggningen för personer som är nyanlända sker i samband med att personen skrivs in i etableringsprogrammet. En arbetsförmedlare gör kartläggningen i syfte att utröna personens förutsättningar på svensk arbetsmarknad. Syftet är även att tillsammans med den nyanlända måla upp den väg som kan leda till arbete.

För utomeuropeiskt födda som inte är inskrivna i etableringsprogrammet men bedöms vara lämpliga för något utav de lokala jobbspåren och den samverkan som sker kring dessa, görs en kartläggning via Arbetsförmedlingen med samma syfte som ovan.

Modul 2

Modul 2 startar när handlingsplanen är färdig och individen har förutsättningar att starta sina aktiviteter och insatser, till exempel att barnomsorgsplats finns för de som har barn. De insatser som normalt ingår är start i SFI (Svenska för invandrare), samhällsorientering och vägledning.

Samhällsorienteringen är tillgänglig för alla personer som är utomeuropeiskt födda, oavsett om man är inskriven i etableringsprogrammet eller inte. Trollhättan samverkar med Uddevalla och Vänersborg för att kunna erbjuda

samhällsorientering på fler språk. I vissa fall kan det innebära att personen får gå samhällsorientering i någon utav dessa två kommuner.

Vägledning

Vägledningen är en gruppaktivitet som sker i Arbetsförmedlingens regi. Den utgår från olika teman relaterad till arbetsliv och arbetsmarknad, där syftet är att öka förståelsen för svensk arbetsmarknad och hur vad som krävs för att nå målet om självförsörjning. Det är en motiverande insats som kan resultera i att individen har lättare att orientera sig mot ett särskilt yrke och därmed ett lokalt jobbspår för att utbilda sig inom tänkt yrke.

Gemensamt ställningstagande

När ovan insatser avslutats är det dags att göra ett gemensamt ställningstagande, där individen i samförstånd med ansvarig handläggare tar beslut om vilken fortsatt väg som är lämplig att ta samt vilka insatser det innebär. Här kommuniceras även förväntningar på individens deltagande. Det gemensamma ställningstagandet sker genom den samverkan som blir resultatet av samlokaliseringen, där flera professioner möts kring individens behov och förutsättningar.

Modul 3

I modul 3 går individen igenom alla de insatser som har syfte att leda till ett arbete. Det är en kombination av utbildning, arbetsmarknadskunskap, nätverkande och arbetserfarenhet genom praktik eller anställning parallellt med utbildningen. Dessa insatser beskrivs mer i detalj nedan, där varje lokalt jobbspår beskrivs.

För att säkerställa anställningsbarheten och matcha individer till rätt utbildning och senare arbete, är det viktigt att ha dialog med arbetsgivare så tidigt som möjligt i processen. Därför kommer insatserna bland annat att innehålla aktiviteter som syftar till att individerna i ett tidigt skede får arbetsmarknadskontakter, till exempel genom en kort informationsträff om arbetsgivarnas behov samt förutsättningslösa möten på en arbetsplats.

Beskrivning av de lokala jobbspåren

Mallarna för de lokala jobbspåren följer en struktur där de översta insatserna (grön kontur) pågår först och är förberedande inför de insatser som finns längre ner (lila kontur). Språkpraktik och arbetsmarknadskontakter kan pågå parallellt med SFI eftersom SFI-undervisning inte sker på heltid. Yrkesutbildningen kombineras med praktik eller arbetsmarknadspolitisk anställning, till exempel extratjänst.

Under SFI-studierna är det möjligt att läsa yrkesinriktad SFI tidigt i processen. När språkpraktik påbörjas kan en mer yrkesinriktad SFI-undervisning påbörjas för att stärka det språk som används på praktikplatsen, vilken ger en bra grund för yrkesutbildningen. Genom yrkesinriktad SFI-undervisning kan man planera yrkesutbildningen utifrån att eleven ska vara på SFI C nivå, då man i ett tidigt

skede börjat arbeta med det yrkesspecifika språket. En uppskattning är att mellan 20–30 personer kan gå i varje utbildningsspår. Varje utbildningsspår är ca 2 år från start och bör när det är möjligt kombineras med extratjänst.

Vård- och omsorg

Mall för Lokalt jobbspår

Vård och omsorg

Ansvarig kontaktperson

Mariella Niemi: Rektor SFI, Kunskapsförbundet Väst
mariella.niemi@kunskapsforbundet.se
 Annelie Sjölin: Rektor Yrkesvux, Kunskapsförbundet Väst
annelie.sjolin@kunskapsforbundet.se

www.dua.se/nyanlanda

Språknivå: Den studerande ska läsa på minst SFI-C nivå. Utbildningsspåren beräknas ta 2 år från start, och kan kombineras med extratjänster under utbildningsperioden.

Beskrivning av det lokala jobbspåret för vård- och omsorg.

Orienteringskurserna syftar till att ge en god ämnesintroduktion och att stärka det yrkesspecifika språket ytterligare.

Trollhättans Stad har ca 150 förhandlade praktikplatser där målgruppen har möjlighet att genomföra språkpraktik samt praktik under yrkesutbildningen.

Utöver de arbetsgivare som står med i jobbspåret finns flera företag, till exempel assistansbolag, som skulle kunna ha nytta av att rekrytera från målgruppen som gått utbildningen. Fler arbetsgivarkontakter kommer att tas under arbetets gång inom ramen för aktiviteten *Arbetsmarknadskontakter*.

Restaurang och storkök

Mall för Lokalt jobbspår

Restaurang och storkök

Ansvarig kontaktperson

Mariella Niemi, rektor SFI Kunskapsförbundet Väst
mariella.niemi@kunskapsforbundet.se
 Annelie Sjölin, rektor Yrkesvux Kunskapsförbundet Väst
annelie.sjolin@kunskapsforbundet.se

SFI/Yrkes-SFI/Yrkesvenska/Svenska som andra språk				
Språkpraktik Språkträning och bedömning av anställningsbarhet		Arbetsmarknadskontakter Studiebesök, personliga träffar, nätverksträffar, jobbmässa		
Orienteringskurs Ämnesintroduktion 100 p	Matlagning 1 100 p	Matlagning 2 200 p	Orienteringskurs Restaurangsvenska 100 p	Hygien 100 p
Livsmedels- och näringskunskap 100 p	Service och bemötande 100 p	Specialkost 100 p	Servering 100 p	<i>Insatserna förbereder för anställning hos följande Arbetsgivare</i> Trollhättans Stad Helen Karlsson NU-sjukvården Johanna Hermansson Scandic Swania Charlotta Sandblom

www.dua.se/hyanlanda

Språknivå: Den studerande ska läsa på minst SFI-C nivå. Utbildningen förväntas ta 2 år och med möjlighet att kombinera med extratjänst under utbildningstiden.

Beskrivning av det lokala jobbspåret för restaurang och storkök

För de individer som väljer att gå restaurang- och storköksspåret kan finnas möjlighet att ansöka om deltagande i projektet Future Kitchen, om personen bedöms lämplig att delta i projektet. Utöver dessa praktikplatser har Trollhättans Stad mellan 40–50 förhandlade praktikplatser via AME där målgruppen har möjlighet att genomföra språkpraktik samt praktik under yrkesutbildningen.

Orienteringskurserna syftar till att de en god ämnesintroduktion och att stärka det yrkesspecifika språket ytterligare.

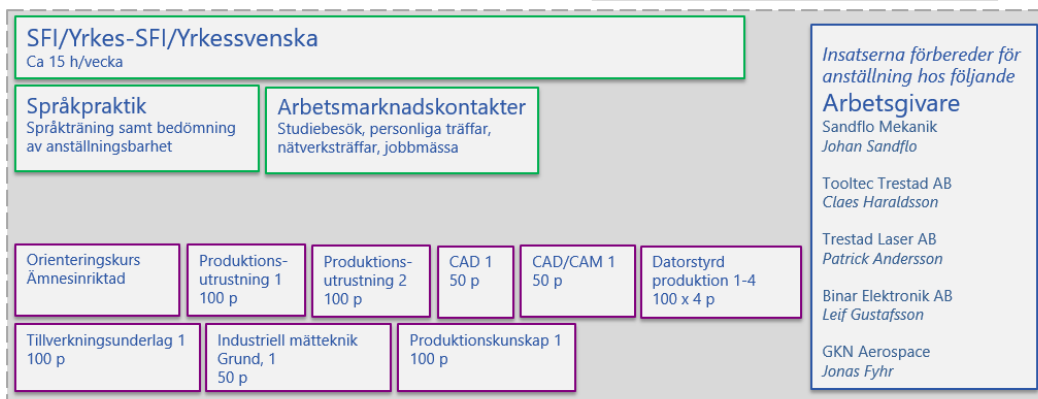
I Trollhättans finns flera restauranger av större karaktär, så väl som mindre. Under 2018 kommer fler arbetsgivarkontakter att tas, till exempel i samband med de aktiviteterna som ingår i arbetsmarknadskontakter vilket gör att fler arbetsgivare kan knyta sig till samverkansmodellen vid intresse och behov.

CNC-operatör

Mall för lokalt jobbspår CNC-operatör

Ansvarig kontaktperson

Mariella Niemi, rektor SFI Kunskapsförbundet Väst
mariella.niemi@kunskapsforbundet.se
 Annelie Sjölin, rektor Yrkesvux Kunskapsförbundet Väst
annelie.sjolin@kunskapsforbundet.se

www.dua.se/nyanlanda

Språknivå: Den studerande ska läsa på minst SFI-C nivå.

Beskrivning av det lokala jobbspåret CNC-operatör

Utbildning till CNC-operatör är planerad att starta hösten 2018. Under SFI-studierna är det möjligt att läsa yrkesinriktad SFI tidigt i processen. Orienteringskurserna syftar till att ge en god ämnesintroduktion och att stärka det yrkesspecifika språket ytterligare.

Praktikplatser kommer fördelas inom näringslivet där många företag inom tillverkningsindustri finns etablerade. Fler arbetsgivarkontakter kommer att tas inom ramen för de aktiviteter som syftar till arbetsmarknadskontakter.

Beskrivning av arbetsmarknadspolitiska anställningsformer

Introduktionsjobb

De arbetsmarknadspolitiska anställningsformer som idag finns kommer från och med den 1 maj 2018 att samlas under en och samma form – *introduktionsjobb*. Denna anställningsform ska vara flexibel för att möjliggöra parallell utbildning om det bedöms vara lämpligt. De anställningsformer som kommer ersättas av introduktionsjobben är: särskilt anställningsstöd och förstärkt anställningsstöd för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, två typer av traineejobb och instegsjobb. De anställningsformer som kommer att finnas kvar är extratjänst och nystartsjobb.

Inom ramen för överenskommelsen ska vi arbeta för att informera arbetsgivare om de olika formerna av subventionerade anställningar som finns.

Extratjänst

Målgruppen för samverkansmodellen kan erbjudas extratjänst inom offentlig sektor samt vissa delar av det civila samhället eller kulturell verksamhet. Anställningsformen är tillgänglig för personer som har etableringsplan, inskrivna i etableringsprogrammet eller personer som varit inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin i 450 ersättningsdagar.

Ersättningen till arbetsgivare gäller för tillsvidarejänster eller tidsbegränsade tjänster. Arbetsgivaren får ersättning med 100 % av lönekostnaden (bruttolön, sjuklön, semesterlön och lagstadgade arbetsgivaravgifter), som mest 1213 kronor per arbetad dag. Utöver det utgår handledarbidrag med 150 kronor per arbetsdag de tre första månaderna, därefter med 115 kronor per arbetsdag.

Ersättning för extratjänst ges i 12 månader, men kan vid bedömning av Arbetsförmedlingen förlängas till 24 månader.

Nystartsjobb

Denna anställningsform är tillgänglig för alla inom målgruppen som har etableringsplan, deltar i etableringsprogrammet eller jobb- och utvecklingsgarantin eller som fått försörjningsstöd eller ekonomiskt bistånd enligt 4 kapitlet 1§ i socialtjänstlagen (2001:453) och samtidigt varit arbetslös.

Ersättningsnivåerna för arbetsgivaren skiljer sig åt beroende på vilket program den arbets sökande deltar i. Ersättningen utgår för tillsvidare- eller tidsbegränsad anställning, och kan även utbetalas för deltidstjänst. Även under hur lång period arbetsgivaren kan få ersättning skiljer sig åt utifrån till exempel ålder på den anställda eller vilken typ av program personen är inskriven i.

Unga nyanlända

I Trollhättan finns sedan tidigare en överenskommelse mellan staden, Arbetsförmedlingen och Kunskapsförbundet Väst gällande unga. Här finns en upparbetad rutin och organisation där samverkan är en viktig del i arbetet. Detta arbete upplevs som väl fungerande av samtliga parter, och grundläggande är att man arbetar utifrån vart den enskilda individen befinner sig oavsett om hen är inrikes- eller utrikesfödd.

På Arbetsförmedlingen har det implementerats särskilda metoder och rutiner för att arbeta med unga upp till 25 år. Dessa metoder och arbetssätt är resultatet av det nyligen avslutade projektet UngKomp. Utöver Arbetsförmedlingen är Kunskapsförbundet Väst en viktig del i arbetet med målgruppen unga upp till 25 år, som både har Språkintruktionsprogrammet, de nationella gymnasieprogrammen och vuxenutbildning.

Eftersom parterna genom DUA sedan tidigare har ett samarbete som resulterat i vissa rutiner och utvecklingsarbeten planerar man att fortsätta enligt detta arbetssätt. Därför görs ingen särskild ny överenskommelse här.